DOŠLO DNE
29 -07- 2008
626/08
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ
JUDr. Klára Veselá-Šumková a spol.

[redacted]

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Táboře rozhodl samosoudcem Mgr. Martinem Prokopem v hlavním líčení konaném dne 9.7.2008 v Táboře **takto:**

Obžalovaná

[redacted]

nar. [redacted] v [redacted], osoba samostatně výdělečně činná – překladatelka, trvale bytem [redacted], okres [redacted],

uznává se vinnou, že

1. v období od dubna 2006 do října 2006 v obci [redacted], okres [redacted], na pozemku přiléhajícím k domu [redacted] vysela semena a vypěstovala nejméně tři rostliny konopí, které po sklizni usušila a získala dosud přesně nezjištěné množství využitelné suché drti s přesně nezjištěným obsahem účinných látek ze skupiny tetrahydrokanabinolů, a část takto získané sušené rostlinné drti použila pro svoji potřebu ve formě kouření, tedy toxikomanicky zneužila,

2. v období nejméně od dubna 2007 do 23.8.2007 v obci [redacted], okres [redacted], na pozemku přináležejícím k domu [redacted] vysela přesně nezjištěné množství semen a vypěstovala nejméně 26 rostlin konopí, ze kterých po průběžném sklízení a usušení získala nejméně 565 g sušené rostlinné drti s koncentrací účinné látky delta-9-THC ve výši 0,9%, což představuje 5g uvedené účinné látky, 65 g sušené rostlinné drti konopí obsahující 0,7% delta-9-THC, což činí 0,45 g uvedené účinné látky, 325 g sušené rostlinné drti konopí obsahující 1,8% delta-9-THC, což představuje 5,8 g uvedené účinné látky, 554 sušené rostlinné drti z deseti kusů rostlin konopí o výšce 10-220 cm s koncentrací delta-9-THC 1,5%, což představuje 8,3 g uvedené účinné látky, 329 g sušené rostlinné drti ze sedmi kusů rostlin konopí o výšce 120-160 cm s obsahem delta-9-THC 1,7%, což představuje 5,5 g uvedené účinné látky, a 113 g sušené rostlinné drti z devíti vzrostlých kusů rostlin o výšce 20-120 cm obsahující 1,4% delta-9-THC, což představuje 1,5 g uvedené účinné látky,

a vypěstovala tak rostliny obsahující ve svém souhrnu celkem 26,55 g účinné psychotropní látky delta-9-THC, přičemž delta-9-THC (tetrahydrokanabinol) je v systematice zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách zařazen mezi psychotropní látky v příloze 4 seznamu I psychotropních látek a konopí (rod Canabis) zařazeno v příloze 3 s odkazem na seznam IV jednotné úmluvy o omamných látkách, když pěstování konopí obsahující více než 0,3% látek ze skupiny tetrahydrokanabinolů je v § 24 písm. a) citovaného zákona zakázáno,

t e d y

ad 1) – neoprávněně vyrobila omamnou látku,
ad 2) – neoprávněně vyrobila omamnou látku,

č í m ž s p á c h a l a

ad 1) – trestný čin nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 odst. 1 tr. zák.,

ad 2) - trestný čin nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 odst. 1 tr. zák.,

a z a t o s e o d s u z u j e

podle § 187 odst. 1 tr. zák. za užití § 35 odst. 1 tr. zák. a § 40 odst. 1 tr. zák. k úhrnnému trestu odnětí svobody na **2 (dva) měsíce.**

Podle § 58 odst. 1 tr. zák. a § 59 odst. 1 tr. zák. se výkon uloženého trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání **12 (dvanáct) měsíců.**

Podle § 55 odst. 1 písm. a) tr. zák. se obžalované ukládá **trest propadnutí věci**, a to:

- 126 g nezhomogenizovaného materiálu a 18 g zhomogenizovaného materiálu – směsného vzorku sušené rostlinné drti konopí vydaného obžalovanou dne 23.8.2007,
- 71 g zhomogenizovaného a 700 g nezhomogenizovaného materiálu vytvořeného směsným vzorkem sušené rostlinné drti obsahujících 0,9% delta-9-THC,
- 80 g nezhomogenizovaného materiálu sušené rostlinné drti konopí obsahující 0,7% delta-9-THC,
- 319 g sušené rostlinné drti konopí obsahující 1,8% delta-9-THC,
- 80 g homogenního materiálu a 853 g nezhomogenizovaného materiálu sušené rostlinné drti konopí obsahující 1,5% delta-9-THC.

O d ů v o d n ě n í :

V průběhu hlavního líčení provedl soud provedl důkazy výslechem svědků [redacted] a [redacted], podle § 207 odst. 2 tr. řádu byla čtena výpověď obžalované z přípravného řízení, když u hlavního líčení obžalovaná využila svého práva nevypovídat, jako listinné důkazy byly postupem podle § 213 odst. 1 tr. řádu čteny protokoly o vydání věci a protokoly o domovních prohlídkách, včetně fotodokumentace, odborná vyjádření odboru kriminalistické techniky a expertiz PČR – Správy Jihočeského kraje, údaje týkající se léčebných účinků konopné masti a recepty na její přípravu z internetových stránek [redacted], vyjádření Doc. PhDr. [redacted], PhD, takto vedoucího Centra adiktologie PK 1 Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze, dále osobní charakteristiky obžalované a sice opis rejstříku trestů, zprávy z místa bydliště a k návrhu obhajoby též hodnocení obžalované z pera [redacted] odborníka na mezinárodní vztahy, týkající se práce obžalované pro Evropskou komisi. Postupem podle § 213 odst. 2 tr. řádu byl proveden důkaz dokumentem ČT 2 „[redacted]“, který byl Policií ČR, SKPV Tábor, zachycen na videokameru z internetové adresy www.ceskatelevize.cz, následně vypálen na CD a u hlavního líčení promítnut.
Aby bylo možno podřadit skutková zjištění pod ustanovení § 187 odst. 1 trestního zákona a posoudit, zda má jednání obžalované znaky trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek, bylo třeba posoudit jednání obžalované nejen z hlediska zákonného ustanovení § 187 odst. 1 tr. zákona, ale též judikatury Nejvyššího soudu České republiky, který výrazně korigoval výklad skutkové podstaty tohoto trestného činu, a zcela aktuálně se vyjádřil k otázce užívání rostlin konopí z hlediska jejich medicínského využití.
Ustanovení § 187 odst. 1 tr. zákona postihuje jednání, jímž někdo neoprávněně mj. vyrobí omamnou nebo psychotropní látku, resp. přípravek obsahující omamnou nebo psychotropní látku. Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, i když neobsahuje výslovný odkaz na trestní zákon, je zvláštním zákonem podle § 195 odst. 1 tr. zákona a jako takový stanoví, co se považuje za omamné a psychotropní látky, resp. přípravky obsahující omamnou nebo psychotropní látku. Z obsahu zákona o návykových látkách se dle judikatury, konkrétně usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 7 Tdo 1179/2005 ze dne 22.9.2005, dovozuje znak skutkové podstaty, která hovoří o „neoprávněné“ výrobě etc., ve smyslu § 187 a násl. tr. zákona. Podle zákona č. 167/1998 Sb., jsou návykovými látkami omamné látky a

psychotropní látky uvedené v přílohách č. 1 až 7 tohoto zákona. Samotná rostlina konopí je omamnou látkou zařazenou v příloze č. 3 zákona, v příloze 4 zák. č.167/1998 Sb., je potom uveden jako psychotropní látka delta-9-tetrahydrokanabinol (dále též jen „THC"). Konopím se podle § 2 uvedeného zákona rozumí kvetoucí nebo plodonosný vrcholík rostliny z rodu konopí (Cannabis) nebo nadzemní část rostliny z rodu konopí, jejíž součástí je vrcholík. Podle § 24 písm. a zákona č. 167/1998 Sb., se zakazuje pěstovat druhy a odrůdy rostliny konopí (rod Cannabis), které mohou obsahovat více než 0,3 % látek ze skupiny tetrahydrokanabinolů.
Nejvyšší soud nicméně ve svém usnesení ze dne 21.6.2006, sp. zn. 3 Tdo 687/2006, a prejudikatuře (5 Tdo 1238/2005) zpřesnil otázku trestnosti samotného *pěstování konopí*, vycházeje z terminologie podle Jednotné úmluvy o omamných látkách (č. 47/1965 Sb.), která rozlišuje výrobu drog (kromě toho ještě produkci) a pěstování konopí [čl. 1 odst. 1 písm. i), n), t)]. V podstatě tím reaguje na zvláštnosti konopí, které je samo omamnou látkou a zároveň výchozí surovinou pro tetrahydrokanabinol jako psychotropní látku. Samotné pěstování rostliny konopí (rod Cannabis), kterou zvláštní zákon považuje za omamnou látku ve smyslu § 195 odst. 1 tr. zákona, nelze podle usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 3 Tdo 687/2006 zároveň ztotožňovat s pojmem „výroba" omamné nebo psychotropní látky, kdy se v citovaném usnesení dočteme, cit: *„O výrobu (resp. některou její fázi) by mohlo jít jedině v případech, pokud by rostlina konopí byla sklizena a následně došlo k jejímu neoprávněnému zpracování v procesu, v němž by jako vstupní komponent byla dále upravována, a to buď do stavu způsobilého již ke spotřebě (marihuana), anebo k získání psychotropní látky tetrahydrokanabinolu (THC)"*. V předmětném případě Nejvyšší soud vytkl soudu prvního stupně, že ve svém rozhodnutí *„blíže neuvedl, jaká konkrétní činnost byla obviněným (dovolatelům) nad rámec pěstování konopí vlastně prokázána, aby bylo zjevné, že k naplnění zákonného znaku „vyrobí" skutečně došlo"* a v odůvodnění zrušujícího rozhodnutí uložil Krajskému soudu jako soudu odvolacímu, aby před svým novým rozhodnutím o odvolání doplnil dokazování za účelem zjištění, jakým způsobem obvinění s pěstovanou rostlinou konopí (Cannabis sativa) dále konkrétně nakládali, a zda se případně již jednalo o proces, který by bylo možno považovat za výrobu omamné látky.
Nejvyšší soud se dále zcela nedávno zabýval otázkou užívání rostlin konopí z hlediska jejich medicínského využití. V odůvodnění svého usnesení ze dne 30. ledna 2008, sp. zn. 3 Tdo 52/2008, se Nejvyšší soud vyslovil k otázce pěstování konopí nikoliv pro následnou výrobu marihuany nebo extrahování látky THC pro její další využití jako drogy, ale k léčebným účelům, a to zcela konkrétně ve formě mastí na léčbu chodidel a odvarů k léčbě žaludečního vředu. Nejvyšší soud se otázce trestnosti takového jednání vyjádřil v tom smyslu, že při naplnění formálních znaků trestného činu nebyla v inkriminovaném případě současně naplněna jejich materiální stránka a tedy zákonem požadovaný stupeň jejich společenské nebezpečnosti, zejména z hlediska ustanovení § 3 odst. 4 tr. zákona, a není tak namístě takové jednání kriminalizovat. Protože usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. ledna 2008, sp. zn. 3 Tdo 52/2008, je z hlediska projednávané věci naprosto klíčové, má soud za potřebné uvést delší přímou citaci z odůvodnění usnesení: *„Přitom zajisté není trestným činem takový čin, který sice formálně naplňuje znaky některého z trestných činů dle trestního zákona, zároveň však není pro společnost nebezpečný příp. stupeň jeho společenské nebezpečnosti je nepatrný. V posuzované věci je takto nezbytné poukázat zejména i na to, že dovolatelka užívala konopí setého výlučně pro vlastní léčbu dlouhotrvajícího onemocnění chodidel, když předchozí standardní léčba byla neúčinná a o takovéto léčbě informovala i svého ošetřujícího lékaře a takováto léčba jí přinášela úlevu, stejně jako léčba odvarem z konopí, který užívala pro léčbu rozsáhlého žaludečního vředu. Nebylo přitom vyvráceno ani*

její tvrzení, že pokud by jí taková léčba nepomáhala, předmětné rostliny by ani nepěstovala. Přitom pouze v jednom případě darovala ze stejných důvodů jedinou vzrostlou rostlinu konopí své známé, a to pro její léčbu kožního onemocnění. V uvedeném směru je tedy nepochybné, že dovolatelka nepěstovala konopí pro následnou výrobu marihuany nebo extrahování látky THC pro její další využití jako drogy, ale uvedené rostliny užívala sama ve snaze si ulevit od již popsaných onemocnění, když nelze ani přehlédnout úvahy obsažené ve vyjádření státní zástupkyně stran účinků konopí z hlediska jeho medicínského využití."

Je třeba zdůraznit, že i v tomto případě Nejvyšší soud vytkl prvoinstančnímu i odvolacímu soudu, že *„nepopsaly, jaká konkrétní činnost nad rámec pěstování konopí byla vlastně prokázána, aby bylo nepochybné, že k naplnění zejména znaku „vyrobí" skutečně došlo"*.

Soud tedy konstatuje, že - s nezbytnou mírou zjednodušení – lze za současné situace otázku případné trestnosti A) pěstování konopí s obsahem více než 0,3 % látek ze skupiny tetrahydrokanabinolů, B) jeho následného zpracování a C) jeho užití až do fáze D), kdy je zpracované konopí zkonzumováno, popsat takto:

Pěstování konopí (fáze A – B), nemusí být trestné, není-li po sklizni konopí následně neoprávněně zpracováno do stavu způsobilého již ke spotřebě (marihuana), anebo k získání psychotropní látky tetrahydrokanabinolu. Nejvyšší soud se svým rozhodnutím sub sp. zn. 3 Tdo 687/2006 v podstatě do jisté míry pokusil zamezit tomu, aby byli stíháni lidé, kteří pěstují konopí z jiného důvodu než kvůli výrobě psychotropní látky, přičemž jako klíčové se v takových případech jeví zkoumání, jak s konopím pachatel poté, co jej vypěstoval, dále naložil, tedy zda jej zpracoval a vyrobil tak omamnou a psychotropní látku, nebo jej užil k jiným účelům, než jako konopnou drogu.

Složitější je tudíž otázka trestnosti fáze B - C, tedy zpracování konopí k výrobě psychotropní látky. V případě, řešeném Nejvyšším soudem pod sp. zn. 3 Tdo 52/2008, se soud vyjádřil v tom smyslu, že nemusí být trestné z důvodu absence materiální stránky trestného činu jednání osoby, která nepěstuje konopí pro následnou výrobu marihuany nebo extrahování látky THC pro její další využití jako drogy, ale uvedené rostliny užívá sama ve snaze si ulevit od onemocnění (v daném případě kožní choroby a žaludečních vředů). K tomuto závěru Nejvyššího soudu je však nutno dodat, že i výroba mastí a odvarů předpokládá předchozí sklizeň rostliny a její zpracování, přičemž v posledně popsaném případu obsahovaly sklizené rostliny relevantní procento THC. Jako zlomový moment, který má za následek absenci materiálního znaku trestného činu (tedy pojmového znaku trestného činu, bez něhož není možno hovořit o tom, že jednání obžalovaného je trestným činem), se tudíž jeví z hlediska judikatury Nejvyššího soudu především záměr obžalovaného využít zpracované konopí výlučně jako léčiva, nikoliv jako drogy způsobilé přivodit psychoaktivní účinky, byť surovina k výrobě mastí či odvarů může být teoreticky způsobilá ke spotřebě jako droga.

Fáze C – D, tedy využití zpracovaného konopí potom není sama o sobě trestná ani tehdy, je-li zpracované konopí užíváno jako konopná droga, tím méně, je-li konzumováno jako léčivo bez úmyslu užít jej jako psychoaktivní látku. Je však podstatná z hlediska posouzení úmyslu pachatele vyrobit konopnou drogu, protože je-li pachatelem sklizené konopí následně zpracováno a částečně zkonzumováno jako droga, např. formou kouření, je výrobu sušené konopné drti nepochybně možno označit za naplnění skutkové podstaty tr. činu podle § 187 odst. 1 tr. zákona.

Soud tudíž vedle posouzení otázky naplnění formální stránky trestného činu považoval za klíčové zhodnotit skutková zjištění v tom smyslu, zda je možné na jednání obžalované vztáhnout právní názor vyslovený v usnesení sp. zn. 3 Tdo 52/2008, aniž by soud z mezí výše popsaného výkladu vybočoval nad míru, přípustnou pro nalézací soud prvního stupně. Situace byla o to komplikovanější, že obžalovaná svoji obhajobu stavěla právě na tvrzení, že

konopí užívá výhradně k léčebným účelům, přičemž pod tento pojem zahrnuje jak výrobu domácích konopných léčiv, tak konzumaci marihuany ve formě kouření, resp. inhalace, viz cit. ze strany 3 protokolu o hlavním líčení *„Já pěstuji bylinky, normálně si je usuším jako se suší většina bylinek a pak je zpracuji třeba do té masti, nebo konopného másla, nebo konopné tinktury a malou část si nechám, ty vrcholíky, které pak inhaluji, když mám potíže, když je třeba inverze a mám problémy s dýcháním, protože konopí má prokázaný bronchodilatační efekt"*. Nejvyšší soud se k otázce kouření, resp. inhalace marihuany jako léčebné metody nevyjadřoval, přitom právě otázka, zda může soud veškeré jednání obžalované posoudit jako léčebnou metodu, vylučující toxikomanické zneužití konopí a zda může takto rozšířit výklad Nejvyššího soudu, byla pro výrok o vině zcela kruciální. Pakliže by totiž po posouzení materiální stránky trestného činu soud došel k názoru, že stupeň společenské nebezpečnosti jednání obžalované nedosahuje minimální výše, požadované § 3 odst. 2 tr. zákona s přihlédnutím ke kriteriím určujícím stupeň nebezpečnosti pro společnost, uvedeným v § 3 odst. 4 tr. zákona, bylo by na místě zprostit obžalovanou obžaloby z důvodu uvedeného v § 226 písm. b tr. řádu.

Soud vyšel při zjišťování skutkového stavu věci z důkazů uvedených výše, tedy z protokolů o vydání věci a o domovních prohlídkách, kdy obžalovaná dobrovolně vydala všechny pěstované rostliny konopí, rostliny sušené i usušenou rostlinnou drť, z odborných vyjádření odboru kriminalistické techniky a expertiz PČR – Správy Jihočeského kraje, pokud jde o přítomnost účinné psychotropní látky delta-9-THC a z protokolu o výslechu obžalované ze dne 20.2.2008, kde se obžalovaná doznává, že ve svém bydlišti v obci [redacted] (a předtím i v Praze) pěstovala konopí a že jej užívala jednak k výrobě mastí, přísad do koupele, přičemž masti dále rozdávala sousedům ve vsi, paličky konopí potom konzumovala ve formě kouření, cit.: *„část konopí užívám formou kouření, a to paličky, ne listy. Kouřila jsem to vodní dýmkou, aby mě to co nejmíň dráždilo v krku"*. (protokol o výslechu obviněné, str. 3, čtvrtý odstavec zdola), podpůrně též z dokumentu ČT „[redacted]", který byl promítnut v rámci hlavního líčení, kdy konzumaci marihuany ve formě kouření obžalovaná dokonce „demonstrovala" přímo na kameru. Pokud jde o otázku, za jakým účelem pěstovala a zpracovávala obžalovaná konopí, tedy zda je možné vztáhnout konzumaci konopí ve formě kouření též pod samoléčbu, která vylučuje „následnou výrobu marihuany nebo extrahování látky THC pro její další využití jako drogy" ve smyslu výše uvedeného výkladu Nejvyššího soudu, zde soud dospěl k názoru že obžalovaná pěstovala, zpracovávala a následně konzumovala zpracované rostliny konopí jednak jako léčiva a jednak jako konopnou drogu ve formě kouření, pročež její jednání není možno posoudit *výlučně* jako pěstování konopí pro jiné účely než následnou výrobu marihuany nebo extrahování látky THC, byť zpracované konopí nevykazovalo nijak vysoké hodnoty THC, na což poukazovala v závěrečné řeči též přítomná obhájkyně s poukazem na to, že šlo o jakýsi „trestný čin spáchaný nezpůsobilým předmětem".

Předně je třeba vzít v úvahu, že z protokolu o výpovědi obžalované je patrné, že sama obžalovaná minimálně rámcově rozlišuje mezi pěstováním konopí pro léčebné účely a mezi konzumaci zpracovaného konopí jako látky, schopné vyvolat psychoaktivní účinky, cit.: *„K jiným, než léčebným účelům jsem konopí nikdy nepěstovala ani nepoužívala, kromě toho, že jsem si občas zahulila, ale pěstovala jsem to kvůli léčbě"* (protokol o výslechu obviněné, str. 3, druhý odstavec zdola). *„Ostatní formy používání konopí prakticky žádné psychoaktivní účinky nenavodí"* (protokol o výslechu obviněné, str. 3, třetí odstavec zdola). Obdobně lze tuto diferenciaci vysledovat i ve vyjádřeních obžalované, jak zazněly v pořadu ČT „[redacted]". Pokud jde o důkazní váhu dokumentu ČT, soud výroky obžalované v tomto pořadu přirozeně nepovažoval - na rozdíl od výpovědi do protokolu o výslechu ze dne 20.2.2008 - za doznání, neboť obžalované nebylo před natočením pořadu doručeno usnesení o zahájení

tr. stíhání a nebyla samozřejmě ani poučena o svých právech, nicméně soudu tento pořad posloužil jako podpůrný důkaz vedoucí k závěru, že obžalovaná užívala konopné výrobky jednak jako lék, jednak také jako psychotropní látku (a oba účely sama byla schopna rozlišit). Tak v cca druhé minutě pořadu obžalovaná uvádí *„Konopí znám už od mládí, protože jsem už od mých šestnácti hulila, ale jako lék jsem se o něj začala zajímat, až mi začalo téct do bot"* (načež obžalovaná popisuje léčebné účinky konopného másla). Obžalovaná tedy rozlišuje mezi užitím konopí jako léku a jednak jako lehké drogy, protože pokud by bylo kouření konopí pouze lékem, proč by jej takto obžalovaná konzumovala touto formou před tím, než se dozvěděla o jeho údajných léčebných účincích? Rovněž v 7:32 minutě pořadu obžalovaná uvádí, *„Proč by to (pěstování konopí) mělo být zakázaný, lidem to pomáhá léčit, pomáhá jim nakonec i to, co se pořád tak odsuzuje, že se potom člověk cítí „high", vždyť je to terapeutické, v dnešním světě, se vším stresem, tak zaplať Pámbůh že tady máme látku, která je přírodní, která je relativně neškodná a se kterou si můžeme vyletět do vejšek, protože jinak by se z toho člověk zcvolnul"*. Soud bral výroky obžalované v dokumentu s jistou rezervou, když ona sama v rámci hlavního líčení prohlásila, že byla v době natáčení pořadu pod vlivem alkoholu, avšak z hlediska pochopení vnitřního postoje obžalované ke svému jednání přisuzuje i citovaným výrokům z dokumentu nespornou výpovědní hodnotu. Jenom na okraj lze poznamenat, že soud nevycházel z vyjádření obžalované k osobním poměrům (které je povinen obligatorně zkoumat podle § 89 odst. 1 písm d) tr. řádu, neboť mohou ovlivnit jeho úvahy při rozhodnutí o trestu, nikoliv o vině) poté, co obžalovaná využila svého práva odepřít výpověď před soudem, neboť tím by obcházel její právo vyplývající z § 33 odst. 1 tr. řádu, skutkové okolnosti bylo ostatně možné v nezbytném rozsahu dovodit z protokolu o výslechu obviněné před policií, kde se obžalovaná ke svému jednání doznala a z dalších provedených důkazů.

Pokud jde o léčebné účinky konopí, k této otázce byly jednak jako listinné důkazy čteny materiály ze stránek [redacted], jednak vyjádření Doc. PhDr. [redacted], PhD, který potvrzuje v současné době již obecně známé léčivé efekty konopí, které lze využít jako alternativu k průmyslově vyráběným léčivům. Doc. [redacted] uvádí příkladmo protizánětlivé a protikřečové účinky léčiv z konopí, pozitivní vliv těchto preparátů na různá neurodegenerativní onemocnění, léčbu kožních chorob atd., přičemž výslovně upozorňuje, že většina aplikací konopí je ve stadiu výzkumného ověřování. Pokud jde o léčebné účinky inhalace kouře vzniklého hořením konopí, pak se podle Doc. Miovského jedná o cestu, umožňující efektivní podání, když tato cesta pro obžalovanou představuje určitá zdravotní rizika, nicméně tím, že žádný oficiální léčebný preparát u nás není k dispozici, pak mnoho alternativ pro české pacienty opravdu není. Doc. [redacted] uzavírá, že jednání obžalované nebylo motivováno snahou docílit maximálního obsahu THC v rostlině a že užívání konopných drog bylo v jejím případě jednoznačně možné vztáhnout ke snaze pomoci sobě a dalším lidem.

Soud v této věci zaujal následující stanovisko: léčebné účinky konopí, byť s obsahem THC vyšším než je zákonem stanovená hranice 0,3 %, považuje za prokázané, ostatně k medicínskému využití konopí a jeho pozitivnímu vlivu při léčbě některých chorob se vyjadřovala státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství České republiky i ve shora popsané trestní věci, řešené před Nejvyšším soudem pod sp. zn. 3 Tdo 52/2008. V této trestní věci však Nejvyšší soud řešil výlučně otázka trestnosti výroby konopných mastí a odvarů, nikoliv užívání konopných drog ve formě kouření. Jak bylo uvedeno výše, obžalovaná užívala konopí jednak k výrobě mastí, kterou také distribuovala, jednak ke kouření, přičemž v takovém případě jej nesporně aplikovala jako psychoaktivní látku. Soud se nedomnívá, že lze oba způsoby využití zpracovaného konopí směšovat, a to ze dvou důvodů: za prvé by tím

vykročil z rámce rozhodnutí Nejvyššího soudu, což mu jako soudu nalézacímu nepřísluší, především by však takový rozšiřující výklad (de facto výkladem *contra legem)* odporoval skutkovým zjištěním, jak je soud podle vnitřního přesvědčení vyhodnotil. Takovým výkladem by soud – přidržíme-li se výše uvedeného schématu fází „právního života konopí" sub. A – D výše -, pro nedostatek materiální stránky trestného činu, tedy společenské nebezpečnosti činu, dekriminalizoval všechny fáze produkce konopné drogy, od pěstování konopí po jeho zpracování v úmyslu užít jej jako psychoaktivní látku (protože konopí s relevantním obsah psychoaktivní látky delta-9-THC při jeho konzumaci kouření *má* prokazatelně psychoaktivní účinky), za současného splnění podmínky, kterou je příslušné zdravotní omezení pachatele. To vše za situace, kdy zdravotní účinky konopí jsou stále, jak bylo řečeno, předmětem vědeckého ověřování. Soud se domnívá, že dělící čáru mezi dekriminalizací pěstování a zpracování konopí a situací, kdy je již nutno jednání obžalované hodnotit jako výrobu omamné a psychotropní látky, lze vést maximálně na linii výroby přípravků, které *nemají (nebo alespoň ne bezprostřední) psychoaktivní účinky*, tedy konopných mastí, másel, případně odvarů, tedy – obecně řečeno - situace, kdy by obžalovaná *„nepěstovala konopí pro následnou výrobu marihuany nebo extrahování látky THC pro její další využití jako drogy"*, přidržíme-li se terminologie užívané Nejvyšším soudem. V okamžiku, kdy by cestou soudního výkladu došlo k rozšíření beztrestnosti jednání popsaného v § 187 a násl. tr. zákona i na následnou výrobu konopných drog, orgány činné v trestním řízení by sice musely (s přihlédnutím k státním zastupitelstvím již z hlediska zásady legality, vyjádřené v § 2 odst. 3 tr. řádu), stíhat trestné činy podle § 187 a násl. tr. zákona, v řízení před soudem by se však velmi obtížně posuzovala existence zdravotních omezení pachatelů *v návaznosti* na možné zdravotní účinky aplikace konopných drog na tato onemocnění, přičemž úmysl zneužít konopí k toxikomanickým účelům a úmysl užít jej jako léčivo by fakticky nebylo možno oddělit. Vzhledem k výše zmíněnému stavu vědeckého zkoumání by taková aplikace § 187 a násl. tr. zákona zákonitě vedla jednak k odklonu od racionálního důkazního procesu a s největší pravděpodobností by též iniciovala okamžitou snahu o zneužití této „mezery v zákoně" producenty drog. Přitom z hlediska objektu trestněprávní regulace, tedy ochrany před *nekontrolovaným* nakládáním s omamnými látkami, nejsou hlavním problémem „drobní pěstitelé", jako je obžalovaná, ale rozmáhající se průmyslové pěstění marihuany za účelem jejího zobchodování na trhu s narkotiky. Jediným racionálním řešením je v takovém případě změna právní úpravy, byť i tato by byla zneužitelná, avšak při jasném vymezení okruhu případných onemocnění, přípustného množství vyráběných konopných drog a pod., v menší míře. Soud, jako orgán veřejné moci interpretující právní normu, nepovažuje za vhodné rozšiřovat významové hranice právní normy natolik, že normu nebude možné naplnit, resp. vymáhat a že tato norma nebude poskytovat dostatečnou právní jistotu pro její adresáty, jako obecné pravidlo chování. Existuje-li společenská poptávka po legalizaci výroby konopných drog k léčebným účelům a je-li společnost na takový krok zralá, nechť dojde k legislativní úpravě, která bude sporné pojmy definovat a která se promítne též do příslušných ustanovení trestního zákona, nalézací soudy by však samy neměly výkladem měnit obecná pravidla, z nichž je třeba výkladem „individuální normy chování extrahovat", tak zásadně, aby učinily tuto normu v zásadě nepoužitelnou.

Z výše uvedených důvodů soud nepovažoval za nutné rozšiřovat okruh dokazovaných skutečností a za tím účelem osobně slyšet svědka Doc. PhDr. [redacted], PhD, jehož vyjádření se četlo jako listinný důkaz v průběhu hlavního líčení, když soud neměl důvodné pochybnosti o skutkových otázkách předmětné věci, jak jsou popsány výše a pochybnosti

v otázce posouzení *právního* musel odstranit vlastním výkladem. Stejně tak nepovažoval soud za nezbytné vyslýchat svědka (resp. ustanovovat soudním znalcem *ad hoc*) prof. [redacted] pedagoga Hebrejské univerzity v Jeruzalémě, k otázce léčebných možností konopí, protože tato otázka byla v rozsahu, nezbytném pro rozhodnutí soudu (§ 2 odst. 5 tr. řádu), v hlavním líčení řešena a již z hlediska nákladů na svědečné (zejm. cestovních náhrad při dostavení se k soudu z Izraele) by předvolání tohoto odborníka nebylo rozumně odůvodnitelné. Soud se jinak ztotožnil s tvrzením obsaženým ve vyjádření Doc. PhDr. [redacted], PhD, které potvrzují též závěry odborných vyjádření odboru kriminalistické techniky a expertiz PČR, totiž že obžalovaná pěstovala konopí ve venkovských podmínkách, z nešlechtěných semen, obsah THC v rostlinách byl tudíž relativně malý a cílem obžalované tudíž nebylo maximalizovat obsah THC v jí pěstovaném konopí. Jak však bylo uvedeno výše, skutková podstata trestného činu podle § 187 odst. 1 je v podstatě blanketovou normou, odkazuje na zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a ten stanoví jako hranici trestnosti obsah 0,3 % THC v rostlině, přičemž zkoumané rostliny obsah měly účinné psychotropní látky od 0,7 do 1,8 % delta-9-THC. Množství psychotropní látky delta-9-THC tudíž dosahovalo míry, nezbytné pro naplnění znaku skutkové podstaty tr. činu podle § 187 odst. 1 tr. zákona, obžalovaná přitom alespoň z části konopí zpracovala a užívala jako konopnou drogu a skutečnost, že cílem obžalované nebylo maximalizovat obsah THC v konopí tudíž soud zohlednil nikoliv ve výroku o vině, ale ve výroku o trestu.

Po provedeném dokazování tedy vzal soud za prokázané, že se obžalovaná dopustila jednání, které je popsáno ve výroku o vině. Pakliže ve výše citovaném rozsudku Nejvyšší soud odlišuje pěstování konopí a situaci, kdy je konopí sklizeno a následně došlo k jeho neoprávněnému zpracování do stavu způsobilého již ke spotřebě jako tzv. marihuana, tedy k toxikomanskému zneužití, a pakliže konstatujeme, že obžalovaná alespoň z části konopí takto zpracovala a užívala jako konopnou drogu, pak takové jednání je třeba označit za jednání postižitelné podle § 187 odst. 1 tr. zákona. Skutečnost, že se jedná o drobnou „domácí výrobu" a nikoliv o opatřování této látky např. organizovanou skupinou jiným, např. mladistvým, nachází svůj odraz již v samotné skutkové podstatě tr. činu, neboť vyšší typovou společenskou nebezpečnost postihují kvalifikované skutkové podstaty podle odst. 2 – 4 ustanovení § 187 tr. zákona, a samozřejmě, je na místě ji promítnou též do výroku o druhu a výměře trestu, což soud učinil. Pod pojmem neoprávněné výroby podle § 187 odst. 1 tr. zákona se nerozumí pouze průmyslová, ale i podobná „domácí výroba", jakékoli vytvoření omamné nebo psychotropní látky, tedy jakýkoliv proces, kromě produkce (pěstování či vypěstování), jež umožňuje získání některé z uvedených látek. Ustanovení § 187 odst. 1 tr. zákona přitom postihuje výrobu i pro vlastní potřebu, když dikce „jinému opatří" se vztahuje jen k předcházejícímu prodeji, ale nevztahuje se k výrobě, která nemusí být určena „jinému", ale i samotnému spotřebiteli, tedy pachateli trestného činu *(in Trestní zákon – komentář, 6. vydání autorů Šámal, Púry, Rizman, vydalo nakladatelství C.H.Beck, Praha 2004, str. 1154)*.

V průběhu hlavního líčení se neprokázala distribuce toxikomanicky zneužitelných omamných a psychotropních látek dalším osobám, byť některé výroky, které zazněly ve filmu „Konopná paní" o tom, že *„v tom jede celá vesnice"*, by takové počínání naznačovaly, k tomuto dotazovaní svědci [redacted] i [redacted] však při hlavním líčení popřeli povědomost o jakékoliv jiné činnosti obžalované, s výjimkou pěstování konopí a výroby mastí.

Za výrobu omamné nebo psychotropní látky ve smyslu § 187 odst. 1 tr. zák. přitom obžaloba v inkriminovaném případě ani v obžalobě neoznačovala výrobu kopných mastí, konopného másla či přípravků ke koupelím, a *nehodnotí ji takto ani soud*. Z výpovědi obžalované, a rovněž výslechem svědků [redacted] a [redacted] bylo zjištěno, že obžalovaná

masti vyráběla nejen pro sebe, ale že je též rozdávala, případně směňovala, sousedům ve Zlukově a to k léčebným účelům. Sama obžalovaná popřela, že by bylo možno THC z masti extrahovat. V průběhu hlavního líčení bylo čteno odborné vyjádření odboru kriminalistické techniky a expertíz Policie Čr – Správy Jihočeského kraje ze dne 24.4.2008, podle něhož sice byla zjištěn přítomnost psychotropní látky delta-9-THC v masti, nebylo však možno kvantitativně stanovit obsah delta-9-THC ve vzorku masti, který byl předložen ke zkoumání. Šlo tedy *de iure* o přípravek obsahující omamnou látku, tedy směs v jakémkoliv fyzikální stavu, obsahující omamnou, resp. psychotropní látku, jak ji definuje § 2 písm. b) zákona č. 167/1998 Sb. Soud však podle svého vnitřního přesvědčení a za aplikace právní názoru, vysloveného Nejvyšším soudem, nepovažuje výrobu a distribuci masti za trestné jednání a tento svůj názor promítl alespoň do rozhodnutí o návrhu obžaloby na rozhodnutí o propadnutí věci, když nerozhodl ve smyslu § 55 odst. 1 písm. a) o propadnutí 2 ks plastových krabiček a mastí zelené barvy. Byť jde spíše o symbolické vyjádření postoje soudu k jednání obžalované v této věci, nebylo možno ji zprostit v této části obžaloby za situace, kdy se toto jednání nepromítlo do skutkové věty obžaloby.

K námitce obhajoby, že se v daném případě právo státu stíhat jednání obžalované jako trestný čin dostává do kolize s článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (sdělení FMZV č. 209/1992 Sb.) soud zaujal následující postoj: Podle čl. 8 odst.1. Úmluvy má každý právo na respektování svého mj. soukromého a rodinného života. Podle čl. 8 odst. 2 Úmluvy, státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných. Sama úmluva tedy deroguje toto právo v kontextu s povinností státu vyšetřovat a stíhat trestné činy a poskytuje orgánům činným v trestním řízení licenci do tohoto základního práva zasáhnout (vyjádřením této derogace je typicky institut domovní prohlídky, který byl v tomto případě použit), přičemž tak má činit jen v nezbytném rozsahu, jak ostatně vyplývá z § 2 odst. 4 tr. řádu. Jde o tzv. zásadu proporcionality, kdy trestní věci musí být projednávány s plným šetřením práv a svobod, zaručených mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách. Soud se nedomnívá, že by orgány činné v trestním řízení zasáhly do práva na soukromí obžalované disproporcionálně. Námitky obhajoby, týkající se údajné snahy policie *„vymýtit podezření ze své nečinnosti"* ve vztahu k problému velkopěstíren konopí soud a obvinění že *„stát pod pohrůžkou trestního stíhání zabezpečuje zisk farmaceutickým firmám"* nepovažuje soud za nutné obhajobě vyvracet, v tomto odkazuje na statistiky stíhaných drogových deliktů a na svoje odůvodnění, týkající se beztrestnosti výroby konopných léčiv, pakliže tyto nemají psychoaktivní účinky.

Nezávisle na tom, že se soud neztotožnil s odkazem obžalované, resp. tvrzením obhajoby, týkajícím se údajné beztrestnosti jednání obžalované, když tato pěstovala konopí a zpracovávala jej za účelem výroby konopné drogy, soud zvažoval, zda prokázaným jednáním obžalovaný byly vedle formálních znaků skutkové podstaty trestného činu, naplněny též materiální znaky trestného činu, tedy stupeň nebezpečnosti činu pro společnost vyšší než nepatrný. Okolnosti, za nichž byl spáchán (kdy množství zajištěného materiálu nebylo nijak závratné, šlo tedy o klasickou domácí pěstírnu), osoba pachatele a z hlediska významu chráněného zájmu též do jisté míry i rostoucí společenská tolerance vůči tzv. „konopným drogám", která nalézá svůj odraz v aktuální snaze zákonodárce odlišit tento druh látek od tzv. tvrdých drog, když rekodifikace trestního zákona předvídá u konopných drog mírnější trestnost, fakt, že konopné drogy nejsou ze společenského hlediska nijak zásadě nebezpečnější než např. alkohol, to vše vyvolává

otázku, zda bylo jednání obžalované způsobilé porušit společenský zájem chráněný ustanovením § 187 odst. 1 tr. zákona, tedy objekt trestného činu tak zásadním způsobem, aby se muselo jednat o trestný čin.
Jak již bylo řečeno, objektem tohoto trestného činu je zájem na ochraně společnosti a lidí proti možnému ohrožení, které vyplývá z *nekontrolovaným* nakládáním s omamnými a psychotropními látkami. Právě nezbytnost zajistit kázeň na úseku nakládání s těmito materiály, vyjádřena v prohibičních ustanoveních trestního zákona a souvisejících zákonů, týkajících se konopných drog, vedla soud k závěru, že materiální stránka trestného činu naplněna byla. Stát reguluje mj. prostřednictvím trestněprávních norem nakládání s látkou, která má povahu návykové látky, která vedle výše zmíněných zdravotních účinků má též účinky negativní, která se teprve postupně dostává do povědomí společnosti jako měkká droga a která může být zneužita stejně jako je zneužíván např. alkohol – s tím rozdílem, že s alkoholem v našem socio-kulturním prostředí koexistujeme již po staletí, na rozdíl od marihuany, na kterou si společnost postupně zvyká. Ostatně, zůstaneme-li u tohoto srovnání, i výrobu a distribuci alkoholu stát, např. ve vztahu k mladistvým, reguluje. Soud tudíž považuje stupeň společenské nebezpečnosti trestného činu obžalované za vyšší než nepatrný, když existující okolnosti případu neumožňují závěr, že jde o natolik atypický případ, že by jeho okolnosti nedovolovaly jednání obžalované posoudit jako trestné. Soudu nepřísluší v rámci úvahy o stupni společenské nebezpečnosti hodnotit tzv. typový význam chráněného zájmu, neboť tento úkol již splnil zákonodárce, musí však zhodnotit tzv. konkrétní význam poškozeného zájmu pro společnost. Tento konkrétní zájem na regulaci, resp. eliminaci byť i domácí výroby konopných drog, považuje soud za významný minimálně natolik, že dospěl k názoru, že vyšší než nepatrná nebezpečnost činu byl v projednávaném případě dána.
Zásada proporcionality by - vzhledem k osobě obžalované a s přihlédnutím k její dosavadní bezúhonnosti a okolnostem případu – vedla soud k úvaze o podmíněném zastavení trestního stíhání podle § 307 tr. řádu, za předpokladu, že by obžalovaná s takovým postupem sama souhlasila (což je nezbytnou podmínkou pro použití tohoto institutu), obžalovaná však tento souhlas, jak vyplývá z jejího vyjádření po poučení ze dne 18.4.2008, odmítla udělit, tzn. že soud trestní stíhání nemohl proti její vůli podmíněně zastavit. Pro absenci lítosti (která je zřejmá i z jejího vyjádření v rámci práva posledního slova, kdy uvedla „chtěla bych říct, že se cítím naprosto nevinná") nepřicházelo v úvahu ani využití institutu upuštění od potrestání podle § 24 tr. zákona, když tento je podmíněn právě tím, že pachatel svého činu lituje. Proto soud uložil obžalované trest, při jehož volbě druhu a výměry ve smyslu § 31 odst. 1 tr. zákona přihlédl ke stupni nebezpečnosti trestného činu pro společnost (§ 3 odst. 4 tr. zákona), k možnosti nápravy a poměrům pachatele, přičemž posoudil existenci případných přitěžujících a polehčujících okolností (§ 33 a § 34 tr. zákona). Společenskou nebezpečnost jednání obžalované nepovažuje soud za zásadní, byť porušila kázeň na úseku nakládání s omamnými a psychotropními látkami, za obtížnější považuje soud možnosti její nápravy v situaci, kdy je evidentně vnitřně přesvědčena o své nevinně, nicméně vzhledem k tomu, že jde o první trestní stíhání odsouzené, soud nechce presumovat její případnou budoucí změnu postoje v této věci. Soud dále konstatoval, že jde o osobu, která doposud nebyla soudně trestána ani přestupkově projednávána, svědčí ji tedy polehčující okolnosti podle § 33 písm. g tr. zákona, hodnocení osoby obžalované z pera jejího bývalého kolegy [redacted] rovněž hovoří ve prospěch obžalované. Z výše uvedených důvodů soud vyměřil obžalované trest zcela symbolický, hluboko pod dolní hranici trestní sazby, uložil ji podmíněně odložený trest odnětí svobody v trvání dvou měsíců za trestný čin, který je ohrožen trestní sazbou 1 – 5 let, když postupem podle § 40 trestního zákona mimořádně snížil jí vyměřený trest. Zkušební

dobu podmíněného odsouzení potom stanovil na samé dolní hranici zákonného rozpětí (1 rok až 5 let) a to ve výměře jednoho roku. Protože soud uznal obžalovanou vinnou z tr. činu podle § 187 odst. 1 tr. zákona, uložil jí též trest propadnutí věci, nebo jiné majetkové hodnoty, ve smyslu § 55 odst. 1 písm. b) tr. zákona, konkrétně sušeného konopí, když vyloučil ze seznamu těchto věcí 2 ks plastových krabiček a mastí zelené barvy, které ke spáchání trestného činu užity nebyly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku je **přípustné odvolání do o s m i dnů** od doručení opisu rozsudku prostřednictvím Okresního soudu v Táboře ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích.

Rozsudek může odvoláním napadnout
a) státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku
b) obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se jej přímo dotýká
c) zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabrání věci
d) poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody pro nesprávnost výroku o náhradě škody

Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může ho napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

V neprospěch obžalovaného může rozsudek napadnout odvoláním jen státní zástupce, toliko pokud jde o povinnost k náhradě škody má toto právo též poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody.

Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh, a to ve lhůtě, v níž může podat odvolání obžalovaný. Státní zástupce tak může učinit i proti vůli obžalovaného. Je-li obžalovaný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho zákonný zástupce a obhájce.

Odvolání musí být ve lhůtě, v níž je lze podat, nebo v další lhůtě stanovené předsedou senátu soudu prvního stupně odůvodněno, aby bylo patrno, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda ho podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo neprospěch obžalovaného.

Právo podat odvolání nepřísluší tomu, kdo se ho výslovně vzdal.

V Táboře dne 23.7.2008

Mgr. Martin PROKOP, v.r.
předseda senátu

OKRESNÍ SOUD -2- TÁBOR

Za správnost vyhotovení:
Hana Grulová